

Onderzoek

Financiële steun bij sport en zwemles voor kinderen met een beperking

Een kwalitatief onderzoek naar het perspectief van professionals

Mirjam Stuij

Henriëtte Pijl

Renée Hoogendijk

Mulier Instituut

Oktober 2026

Colofon

Financiële steun bij sport en zwemles voor kinderen met een beperking

Auteurs:

Mirjam Stuij (Mulier Instituut)

Henriëtte Pijl (Mulier Instituut)

Renée Hoogendijk (Mulier Instituut)

Het SPRINTS-onderzoek wordt uitgevoerd door onderzoekers van:

SPRINTS wordt gefinancierd door:

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Samenvatting

Doel en methode

Dit rapport gaat over inkomensondersteuning voor sport en zwemles voor kinderen met een beperking. Deze steun is bedoeld voor kinderen uit gezinnen met geldzorgen. De centrale vraag in dit onderzoek is wat volgens professionals ouders met een kind met een beperking helpt of belemmert bij het aanvragen en inzetten van deze steun.

Om deze vraag te beantwoorden analyseerden we interviews met elf professionals. Zij zijn allen direct betrokken bij het organiseren van financiële steun voor sport en zwemles voor kinderen met een beperking.¹ Bijvoorbeeld als 'intermediair'. Dat is een professional die ouders helpt met het aanvragen van financiële steun.

Resultaten

Al deze professionals vinden financiële ondersteuning een belangrijk middel om sport en zwemles toegankelijker te maken voor kinderen met een beperking uit gezinnen met geldzorgen. Tegelijkertijd is er vaak meer nodig om daadwerkelijk deel te kunnen nemen. Passend aanbod in de nabije omgeving bijvoorbeeld. Het helpt als professionals bij het bespreken van financiële ondersteuning met ouders ook inventariseren welke andere belemmeringen er zijn voor deelname. En vervolgens helpen zoeken naar aanbod dat hierop aansluit en past bij de wensen van het kind.

Rondom financiële ondersteuning komen twee hoofdthema's naar voren:

- Voor kinderen met een beperking zijn er meerdere knelpunten in de inrichting van de ondersteuning. Deze knelpunten vragen om ruimte om de ondersteuning aan te kunnen passen aan de specifieke behoefte van een kind. Bijvoorbeeld de criteria om in aanmerking te komen. Of de hoogte en het doel van de vergoeding. Welke extra ruimte nodig is, kan per kind anders zijn.
- Verschillende factoren belemmeren het handelingsvermogen van ouders in het aanvraagproces of vergroten deze juist. Dingen die ouders belemmeren om een actieve rol in het aanvraagproces in te nemen, zijn zorgmoeheid, onduidelijkheid over de toepasselijkheid van financiële steun voor kinderen met een beperking, schaamte over hun financiële situatie en dat ze om hulp moeten vragen. Wat helpt om het vermogen van ouders te vergroten, zijn intermediairs die werk uit handen nemen, een soepel aanvraagproces aan de achterkant, een beperkte formele inkomenstoets en goede afstemming en samenwerking tussen verschillende betrokken organisaties.

¹ Deze interviews zijn gehouden voor een afstudeeronderzoek bij het Mulier Instituut (Pijl, 2025). We hebben ze voor dit rapport opnieuw geanalyseerd. Dit is onderdeel van SPRINTS (Sports Pricing Research to INcrease The Sport participation): een landelijk onderzoeksproject dat zich richt op betaalbare en toegankelijke sport, onder andere voor mensen met geldzorgen.

Conclusies en aanbevelingen

Professionals die een intermediairfunctie vervullen, zijn een belangrijke hulpbron voor ouders om financiële steun te kunnen aanvragen en inzetten voor sport en zwemles. Intermediairs kunnen helpen zoeken naar manieren om met de knelpunten binnen de regelingen om te gaan en het handelingsvermogen van ouders vergroten. De kennis en kunde van intermediairs om in het lokale 'doolhof' van regelingen te kunnen navigeren is waardevol voor ouders.

Aanbevelingen voor lokale overheden zijn:

- Zorg voor flexibiliteit in de inkomensondersteuning voor kinderen met een beperking.
- Breng in kaart of de inkomensondersteuning voor zwemles voor kinderen met een beperking in de gemeente voldoende is en of je deze kunt versimpelen.
- Zorg voor goede informatievoorziening voor ouders.
- Maak het aanvraagproces voor ouders en intermediairs zo duidelijk en eenvoudig mogelijk.
- Investeer in tijd voor goede relaties tussen intermediairs en ouders en tussen betrokken organisaties.

Een aanbeveling voor (organisaties met) intermediairs is:

- Besteed in contact met ouders ook aandacht aan de (sport)wensen van kind en ouder en andere mogelijke barrières voor sport- of zwemlesdeelname.

Inhoud

Colofon.....	2
Samenvatting.....	3
Doel en methode	3
Resultaten	3
Conclusies en aanbevelingen	4
1. Inleiding	6
1.1 Toegankelijkheid sport en zwemles als basis voor kinderen	6
1.2 Sport en zwemles lastiger bij geldzorgen of een beperking	7
1.3 Financiële steun om toegankelijkheid te vergroten	8
1.4 Weinig zicht op financiële steun voor kinderen met een beperking	9
1.5 Doel- en vraagstelling van dit onderzoek	10
1.6 Leeswijzer.....	10
2. Onderzoeksmethode	11
2.1 Interviews met professionals	11
2.2 Thematische analyse vanuit de capability-benadering	12
2.3 Portret met ervaringen van een ouder	14
3. Een portret van Alex, vader van Bastiaan	15
4. Perspectieven van professionals	17
4.1 Regelingen zijn belangrijk, maar het gaat vaak om meer	17
4.2 Financiële steun toespitsen op kinderen met een beperking	19
4.3 Handelingsvermogen van ouders verkleinen of vergroten	26
5. Conclusies & aanbevelingen	35
5.1 Conclusies.....	35
5.2 Aanbevelingen	38
Referenties	40
Over SPRINTS	42

1. Inleiding

Dit rapport gaat over de toegankelijkheid van financiële ondersteuning voor sport en zwemles voor kinderen met een beperking. In dit eerste hoofdstuk beschrijven we de achtergrond en het doel van het onderzoek.

Sporten en leren zwemmen zijn niet voor ieder kind even vanzelfsprekend. Voor kinderen uit gezinnen met geldzorgen kunnen bijvoorbeeld de kosten te hoog zijn. Om deelname voor hen toegankelijker te maken, hebben vrijwel alle gemeenten in Nederland regelingen die voorzien in (een deel van) de kosten van sportdeelname of zwemles. Maar dat deze financiële ondersteuning bestaat, betekent niet automatisch dat alle ouders deze ook (kunnen) vinden, aanvragen en inzetten.

Voor ouders van een kind met een beperking die geldzorgen hebben, spelen mogelijk extra belemmeringen in dit proces. Kinderen met een beperking kunnen namelijk te maken krijgen met extra kosten voor sport of zwemles, beperkte beschikbaarheid van passend aanbod, langere reistijden en de noodzaak van aanvullende begeleiding of hulpmiddelen. Er is nog geen onderzoek gedaan naar wat dat betekent voor (het aanvragen van) financiële ondersteuning.

Dit rapport richt zich daarom op de toegankelijkheid van financiële ondersteuning voor kinderen met een beperking. Wat helpt ouders om deze steun aan te vragen en te benutten voor sport en zwemles? En wat belemmert hen hierbij?

In dit rapport hanteren we geen afgebakende definitie voor 'geldzorgen', 'beperking' of 'handicap'. Deels gaan we uit van hoe geïnterviewden deze begrippen zelf afbakenen, en deels komt de afbakening voort uit formele definities. Een voorbeeld van een formele definitie zijn de inkomenscriteria die gemeenten voor financiële ondersteuning kunnen hanteren, zoals een inkomen tot 120 procent van het sociaal minimum. Maar dat betekent niet dat mensen met een hoger inkomen geen geldzorgen kunnen hebben. Vandaar onze brede invalshoek.

1.1 Toegankelijkheid sport en zwemles als basis voor kinderen

Kunnen sporten en (leren) zwemmen zijn te beschouwen als levensdomeinen die voor alle kinderen toegankelijk moeten zijn. Ook voor kinderen uit gezinnen met geldzorgen en kinderen met een beperking. Bijvoorbeeld omdat dit bijdraagt aan de keuzevrijheid van kinderen en hun ouders om hun leven op een voor hen waardige manier in te vullen met activiteiten die bijdragen aan hun welzijn (Nussbaum, 2018).

De voorwaarde van toegankelijkheid komt ook voort uit de geldende definitie van armoede in Nederland. Daar is ook minimale financiële ruimte opgenomen voor

sociale participatie, bijvoorbeeld via een lidmaatschap van een (sport)vereniging (CBS, Nibud & SCP, 2024). Uitgaven voor sociale participatie worden in deze definitie gezien als noodzakelijk minimum om 'volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving' (idem).

Specifiek gericht op kinderen met een beperking geldt sinds 2016 in Nederland het VN-Verdrag Handicap (Verdrag inzake de Rechten van Personen Met Een Handicap, 2006). Hiermee committeert ons land zich aan het recht van mensen met een handicap om 'volledig deel te nemen aan alle facetten van het leven' (artikel 9, toegankelijkheid), waaronder deelname aan sportactiviteiten (artikel 30). Gemeenten hebben daarmee een expliciete verantwoordelijkheid om de toegankelijkheid van sport voor kinderen met een beperking te waarborgen.

Zwemles is deels ook van een andere orde dan sport, omdat dit is gericht op het aanleren van een essentiële vaardigheid (Oppenhuis et al., 2017), en daarmee op de veiligheid van kinderen. Tegelijkertijd biedt kunnen zwemmen ook de mogelijkheid – 'een toegangskaartje' – om aan specifieke sociale activiteiten deel te nemen, zoals zwemfeestjes of schooluitjes (Van der Meijde et al., 2021).

1.2 Sport en zwemles lastiger bij geldzorgen of een beperking

Kinderen en jongeren uit gezinnen met een laag inkomen nemen gemiddeld minder vaak deel aan sport dan kinderen uit gezinnen met een hoger inkomen (Van Stam et al., 2021; Gómez Berns, Cremers & Elling, 2025). Ook halen zij minder vaak een zwemdiploma (B en C) (Hollander, 2025).

Daar zijn verschillende redenen voor (Hoogland et al., 2021; Stuij et al., 2022, Dopheide et al., 2023). Belangrijke drempels zijn het kunnen betalen van sport en zwemles en het kennen en kunnen aanvragen van financiële ondersteuning. Vooral zwemles kost vaak veel geld. Bij sportdeelname spelen ook andere factoren mee, die veelal samenhangen met geldzorgen. Zoals beperkte betaalbare mogelijkheden, gezondheidsklachten, en vanaf de middelbare school tijd maken voor sport naast bijbaantjes, huiswerk en omgaan met vrienden.

Ook kinderen en jongeren met een beperking sporten gemiddeld minder vaak dan leeftijdsgenoten zonder beperking. Bijvoorbeeld omdat zij moeilijker kunnen aansluiten bij regulier sportaanbod, vaker aangepast aanbod, specialistische begeleiding of hulpmiddelen nodig hebben, of verder moeten reizen naar een geschikte sportaanbieder (Van Lindert et al., 2024; Gómez Berns, Van Lindert et al., 2025). Bovendien kunnen al deze zaken voor extra kosten zorgen (Bos et al., 2024).

Bij zwemles spelen vergelijkbare belemmeringen (Van der Meijde et al., 2021, 2023). Sommige kinderen hebben vanwege hun beperking meer tijd, kleinere groepen of intensievere begeleiding nodig om te leren zwemmen. Daardoor kan het

zwemlestraject langer en duurder zijn en is passend zwemaanbod niet altijd in de buurt aanwezig. Daarnaast kunnen sommige kinderen door hun beperking niet alle onderdelen van een regulier zwemdiploma aanleren.²

1.3 Financiële steun om toegankelijkheid te vergroten

Verschillende vormen van ondersteuning voor sport en zwemles

Sport en zwemles toegankelijker maken voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen én voor kinderen met een beperking zijn twee doelen van het landelijke sportbeleid (Ministerie van VWS et al., 2022). In de strategie *Sporten met een handicap is vanzelfsprekend in 2030* is onder meer aandacht voor financiële ondersteuning als belangrijke randvoorwaarde om sport zo toegankelijk mogelijk te maken voor mensen met een beperking (Rijksoverheid, 2025).

Gemeenten en landelijke of lokale organisaties bieden veel verschillende vormen van financiële ondersteuning voor jeugd aan, met uiteenlopende voorwaarden en vergoedingen (Stuij et al., 2024). Deze ondersteuning is erop gericht de deelnamekansen voor kinderen te vergroten: hun ouders hebben hiermee, is de achterliggende (beleids)veronderstelling, meer mogelijkheden om hun kind te kunnen laten sport en leren zwemmen, ook als ze geldzorgen hebben.

In een groot deel van de gemeenten is financiële ondersteuning aan te vragen via het Jeugdfonds Sport & Cultuur of Stichting Leergeld. Deze organisaties geven namens gemeenten uitvoering aan (een deel van) de regelingen en helpen ouders bij het aanvragen ervan. Andere gemeenten bieden bijvoorbeeld ondersteuning via gemeentelijke minimaregelingen of stadspasregelingen. Afhankelijk van de regeling of werkwijze wordt een deel van de contributie of het lesgeld vergoed, en soms ook extra kosten zoals sportkleding, materialen of kosten voor het afzwemmen.

Intermediairs betrokken bij het aanvraagproces

De manier waarop ouders financiële ondersteuning kunnen aanvragen, is afhankelijk van de regeling. Een deel verloopt via een tussenpersoon, vaak een intermediair genoemd.³ Dit is iemand die – vanuit een betaalde functie of als vrijwilliger – de (financiële) situatie met ouders bespreekt, helpt bij het invullen en indienen van de aanvraag en de voortgang van de aanvraag volgt.

² Voor kinderen die delen van de eindtermen beheersen, bestaan Nationale Zwemcertificaten als tussenstap en erkenning van wat zij kunnen. Zie <https://www.nrz-nl.nl/licentie-nationale-zwemdiplomas/zwem-abc-en-andere-nationale-zwemdiplomas/>, geraadpleegd op 12 november 2025.

³ Het Jeugdfonds Sport & Cultuur noemt deze tussenpersonen sinds december 2024 'meerkracht'. Zie <https://jeugdfondssportencultuur.nl/nieuws/intermediair-vanaf-nu-meerkracht/> (geraadpleegd op 7 september 2026). Omdat dit rapport ook over andere regelingen gaat, hanteren we de meer overkoepelende term 'intermediair'.

Bij ruim een derde van de jeugdsportregelingen is een intermediair de eerste of enige aanmeldmogelijkheid (Stuij et al., 2024). Bij regelingen via het Jeugdfonds Sport & Cultuur – dat in ruim 200 gemeenten in Nederland financiële ondersteuning voor sport, cultuur en deels zwemles organiseert – is een intermediair altijd betrokken en degene die de aanvraag namens ouders indient.

Intermediairs, en andere professionals die in de directe uitvoering betrokken zijn, hebben veel zicht op hoe aanvragen in de praktijk verlopen. Zij zien wat daarbij goed gaat en wat minder, en welke knelpunten ouders nog meer tegenkomen. Een eerdere interviewstudie onder intermediairs laat zien dat zij overwegend positief zijn over het aanvraagproces, maar dat ervaring helpt om de weg te (leren) vinden in het soms complexe lokale geheel van ondersteuningsregelingen (Hoogendijk et al., 2026).

Ook signaleerden deze intermediairs verschillende belemmeringen bij inwoners bij het aanvragen en inzetten van financiële steun (Hoogendijk et al., 2026). Voorbeelden daarvan zijn schaamte en het moeten delen van (zeer) persoonlijke informatie, soms bij verschillende organisaties opnieuw. Maar ook de regelingen niet goed begrijpen, ontoereikende vergoedingen en logistieke belemmeringen voor deelname. Deze studie ging niet over financiële ondersteuning voor kinderen met een beperking.

1.4 Weinig zicht op financiële steun voor kinderen met een beperking

Verschillende studies (Stuij et al., 2024; Hoogendijk et al., 2026) stippen aan dat er weinig zicht is op hoe het aanvragen en inzetten van financiële ondersteuning voor kinderen met een beperking geregeld is. Zo staat er op gemeentelijke websites over de aanwezige financiële ondersteuning zelden of er voor kinderen met een beperking een hoger budget of ruimte voor maatwerk is (Stuij et al., 2024).

We lieten al zien dat kinderen met een beperking extra belemmeringen kunnen hebben om te sporten en te leren zwemmen, die ook hogere deelnamekosten met zich meebrengen. Bovendien hebben ouders van een kind met een beperking een relatief grotere kans op geldzorgen (Bos et al., 2024; Schuurman et al., 2013). Dat komt doordat zij in het dagelijks leven vaak extra noodzakelijke uitgaven hebben voor bijvoorbeeld zorg, vervoer, parkeren en hulpmiddelen. Maar het kan ook zijn dat zij door de zorgtaken minder betaald werk kunnen doen.

Bovendien kunnen ouders al veel tijd en energie kwijt zijn aan zorg, ingewikkelde administratie en contacten met verschillende organisaties, vanwege hun geldzorgen en vanwege de zorg voor hun kind. Al deze elementen geven een verhoogde kans op chronische stress, wat de gezondheid en het 'denk- en doenvermogen' van mensen weer negatief kan beïnvloeden (Hosper & Van Loenen, 2021; WRR, 2017). Hierdoor kan een vicieuze cirkel ontstaan als ouders veel ingewikkelde dingen moeten regelen.

Een kind met een beperking én geldzorgen hebben kan het zo voor ouders extra lastig maken om passende sport of zwemles voor een kind te vinden en te financieren. Er is nog weinig onderzoek gedaan naar de verschillende manieren waarop dit lastiger of juist makkelijker is. Dit onderzoek geeft hier een aanzet toe, met een specifieke focus op financiële ondersteuning voor deelname.

1.5 Doel- en vraagstelling van dit onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om te evalueren hoe inkomensondersteuning voor sport en zwemles kinderen met een beperking de mogelijkheden geeft om te kunnen sporten en leren zwemmen. De centrale onderzoeksvraag is:

Wat ervaren professionals als helpende of belemmerende aspecten voor ouders met geldzorgen en een kind met een beperking om financiële ondersteuning voor sport en zwemles voor hun kind te kunnen aanvragen en inzetten?

Met dit onderzoek bieden we vooral inzicht in het aanvraagproces, maar ook in wat er nodig is om de ondersteuning ook bruikbaar te maken.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we de onderzoeksmethode. Hoofdstuk 3 is een portret van 'Alex', een vader van een tienerzoon met een autismespectrumstoornis. Alex heeft geldzorgen en hij vertelde ons waar hij tegenaan loopt bij het zoeken naar (financiering voor) zwemles van zijn zoon. In hoofdstuk 4 presenteren we de perspectieven van professionals op het vraagstuk van dit onderzoek. We sluiten dit rapport af met conclusies en aanbevelingen in hoofdstuk 5.

2. Onderzoeksmethode

Dit rapport is gebaseerd op een secundaire analyse van interviews met elf professionals. Zij helpen ouders van kinderen met een beperking bij het aanvragen van financiële ondersteuning of zijn hier op een andere manier bij betrokken. We gebruiken de *capability*-benadering als analysekader. In dit hoofdstuk lichten we onze aanpak toe.

2.1 Interviews met professionals

Interviews voor eerder onderzoek

De interviews heeft een van de auteurs gehouden voor een afstudeeronderzoek (Pijl, 2025). De andere twee auteurs begeleidden dit onderzoek als onderdeel van het project SPRINTS. De hoofdvraag was: *hoe draagt financiële ondersteuning voor ouders/verzorgers met een laag inkomen bij aan sportdeelname (inclusief zwemles) van hun kind met een beperking?* Het theoretisch raamwerk was gebaseerd op de *capability*-benadering (Nussbaum, 2018; zie paragraaf 2.2).

Voor dit rapport hebben we de hoofdvraag verschoven naar het perspectief van de professionals, namelijk de helpende en belemmerende aspecten die zij zelf ervaren en bij ouders zien. Deze invalshoek past beter bij een interviewstudie onder professionals.⁴ Daarom is dit rapport gebaseerd op een 'secundaire' analyse: we hebben de interviews opnieuw geanalyseerd.

Opzet van de interviews

De leidraad voor de interviews was gebaseerd op de *capability*-benadering en literatuuronderzoek. Gespreksonderwerpen waren:

- de ervaringen van professionals met het vinden en aanvragen van financiële ondersteuning voor sport en zwemles voor kinderen met een beperking;
- de voorwaarden van de regelingen;
- de begeleiding die professionals bieden;
- de knelpunten en succesfactoren die zij in de praktijk zelf ervaren en bij ouders zien. Zowel in het aanvraagproces als in het daadwerkelijk kunnen gebruiken van financiële steun om te sporten of leren zwemmen.

De interviews waren online en duurden ongeveer 45 minuten. Eén van de gesprekken was met twee professionals. Met toestemming van de geïnterviewden hebben we geluidsopnamen van de gesprekken gemaakt. Deze opnamen hebben we letterlijk uitgewerkt. Deze transcripten vormen de basis voor de analyse.

⁴ In eerste instantie was het uitgangspunt van het afstudeeronderzoek om interviews met ouders te voeren, maar dat bleek niet haalbaar in de korte periode die daarvoor stond.

Profiel van de geïnterviewde professionals

De elf geïnterviewde professionals zijn vanuit verschillende rollen direct betrokken (geweest) bij gezinnen met geldzorgen en kinderen met een beperking. Het gaat onder andere om buurtsportcoaches, intermediairs en professionals uit het netwerk rond financiële ondersteuning, sport, zwemles en het realiseren van aangepast sportaanbod. We interviewden professionals uit zeer stedelijke en minder stedelijke gebieden, in het midden en zuiden van het land.

2.2 Thematische analyse vanuit de capability-benadering

Over de benadering

We hebben de interviews thematisch geanalyseerd met de capability-benadering als analytisch kader. Deze benadering heeft als normatief uitgangspunt dat alle mensen de reële mogelijkheden ('capabilities') moeten hebben om een waardig leven te leiden (o.a. Nussbaum, 2018). Het is daarbij aan mensen zelf wat zij een waardig leven vinden. Voor eenzelfde mate van keuze- en handelingsvrijheid om dat leven waardig in te richten, hebben mensen verschillende hoeveelheden en soorten 'hulpbronnen' nodig. Dat is mede afhankelijk van hun maatschappelijke positie.

Beleid kan zich concreet richten op het vergroten van de reële mogelijkheden van mensen en zo een hulpbron zijn (Robeyns, 2005; Trani et al., 2011; Tirions et al., 2018). Dit is ook het uitgangspunt van financiële ondersteuning voor sport en zwemles: de achterliggende (beleids)veronderstelling is dat kinderen uit gezinnen met geldzorgen hiermee de mogelijkheid hebben om te sporten en te leren zwemmen als zij en hun ouders dat willen.

Toepassing in de analyse

De capability-benadering richt onze aandacht op het aanvraagproces en de mogelijkheden die financiële ondersteuning ouders en kinderen met een beperking biedt. Meer specifiek gaat het vanuit deze benadering om:

- 'conversiefactoren': persoonlijke, sociale en omgevingsfactoren die ervoor zorgen dat financiële ondersteuning is om te zetten in reële mogelijkheden voor deelname aan sport en zwemles, of die deze omzetting juist moeilijk maken;
- het handelingsvermogen (agency) van ouders: de actieve rol die zij (kunnen) innemen bij het omzetten van financiële ondersteuning in daadwerkelijke deelname aan sport en zwemles als zij willen dat hun kind deelneemt.

Vanuit deze 'bril' analyseerden we de interviews met professionals die veel praktijkervaring hebben met het onderwerp van dit onderzoek. Hoe creëert financiële ondersteuning (als hulpbron) reële mogelijkheden voor kinderen met een beperking

om te sporten en te leren zwemmen? Wat hebben zij en hun ouders eventueel extra nodig?

Om de kwaliteit van de analyse te borgen zijn alle transcripten door minimaal twee van de auteurs geanalyseerd. Twee auteurs (HP en RH) deden een eerste open analyseronde, gericht op faciliterende en belemmerende factoren en het handelingsvermogen van ouders. Daarna volgde een tweede ronde door de andere auteur (MS), met een concretere focus op een ordening vanuit de capability-benadering.

Vanuit het perspectief van betrokken professionals kwamen we op twee overkoepelende thema's uit:

1. knelpunten (hinderende conversiefactoren) in de inrichting van de ondersteuning specifiek voor kinderen met een beperking;
2. aspecten die het handelingsvermogen van ouders in het aanvraagproces belemmeren of juist vergroten.

Deze thema's werken we in hoofdstuk 4 uit.

Reikwijdte van de resultaten

Het aantal interviews was beperkt door de tijdsspanne van het stageonderzoek. Het is lastig inschatten in hoeverre meer interviews nog aanvullende inzichten zouden geven. Door de grote verschillen in gemeentelijke inrichting van financiële regelingen en de aanwezigheid van aangepast aanbod, is het mogelijk dat er nog andere helpende of belemmerende factoren zijn. Bijvoorbeeld afhankelijk van specifieke lokale contexten. Tegelijkertijd bieden de resultaten een goede verdieping op wat we uit eerdere onderzoeken leerden over financiële ondersteuning én over belemmeringen bij het sporten en leren zwemmen voor kinderen met een beperking.

We illustreren de resultaten met veel citaten van de professionals, zodat onze beschrijving dicht blijft bij wat zij vertelden. Ook past wat we per professional uitlichten bij de rest van diens ervaringen (het hele 'narratief') en de specifieke context en rol. Door deze 'thick description' (Byman, 2012) zijn de bevindingen goed in de data gegrond en ontstaat een rijker beeld van het aanvraagproces. Zo kunnen we beter begrijpen welke patronen professionals zien in wat ouders helpt of belemmert bij het aanvragen van financiële ondersteuning voor sport en zwemles.

Alle geïnterviewden hebben in dit rapport een fictieve naam. Voor de leesbaarheid hebben we sommige citaten opgeschoond, zonder de inhoud aan te passen.

2.3 Portret met ervaringen van een ouder

In aanvulling op de interviews met professionals hebben we één vader gesproken. Hij heeft een tienerzoon met een autismespectrumstoornis (ASS) en heeft financiële zorgen. Hij is al lang op zoek naar manieren om zwemles voor zijn zoon te organiseren. Zijn ervaringen geven een concrete illustratie van wat het voor ouders lastig kan maken om zwemles te financieren en organiseren.

Dit interview hebben we narratief geanalyseerd, waarbij we niet alleen naar de 'losse' onderwerpen, maar ook naar de samenhang keken. Zijn verhaal presenteren we, met fictieve namen, in de vorm van een portret in hoofdstuk 3.

3. Een portret van Alex, vader van Bastiaan

Alex is rond de 70 jaar oud en woont samen met zijn tienerzoon Bastiaan in de randstad. Beiden hebben een autismespectrumstoornis (ASS) en veel financiële zorgen. Tijdens het gesprek vertelt Alex over allerlei onderwerpen, waaronder zijn zoektocht naar passende zwemles, inclusief financiële steun, voor zijn zoon. Die zoektocht duurt inmiddels al twee jaar.

Kader 3.1 Een portret van Alex. Alex komt met het maandbedrag dat hij ontvangt moeilijk rond. In de laatste week is er soms geen geld meer voor eten. Hij geeft aan dat zijn stemming sterk samenhangt met zijn geldsituatie: als er genoeg is voor hem en Bastiaan, voelt hij zich beter. Als het krap is, voelt hij zich slechter.

Het zoeken naar passende zwemles voor Bastiaan kost Alex veel tijd en energie. Na een uitbetaling, als er even wat ruimte is, kan hij in een goede bui meer regelen voor zijn zoon. De financiële stress belemmert zo zijn zoektocht naar zwemles voor Bastiaan. Ook zijn leeftijd speelt mee, en de lichamelijke ongemakken die hij inmiddels heeft. Dat maakt dat hij 'vaak kapot' is en zijn vrije avonden en weekenden nodig heeft om zelf bij te komen.

Alex kreeg bij het zoeken hulp van veel verschillende organisaties. Dat kostte veel tijd en voelde voor hem inefficiënt. Hij moest telkens met andere mensen praten, waardoor het lang duurde en ingewikkeld werd. Het vele overleggen en de stapels administratie stoorden hem.

Wat het voor hem lastig maakt, is dat hij anders denkt dan mensen bij instanties, waardoor hij vaak in conflict met instanties is geraakt. Hij zou willen dat het proces sneller en eenvoudiger gaat. Nu is het voor hem lastig gemotiveerd te blijven en hij denkt dat veel anderen dit ook zo ervaren:

'Maar dus de armen, die zijn al zo teleurgesteld door het leven en alle mogelijkheden. Als je dus gewoon daar iets wil bereiken, dan moeten ze snel resultaat kunnen zien. Dus dat is wat ik heb: op een gegeven moment denk ik ook van... want dat gebeurt er, alles gaat op een gegeven moment op de lange baan. Maar dan gaat het voor jezelf emotioneel ook op de lange baan. En ik heb op een gegeven moment gedacht: nou, dan leert hij maar niet zwemmen, bekijk het maar.'

Alex vertelt dat Bastiaan door zijn ASS meer tijd nodig heeft dan andere kinderen om met iets nieuws te beginnen. Alex leerde daarvan:

'Het ijzer moet gesmeed worden wanneer het heet is (...) Dus als je Bastiaan enthousiasmeert [voor zwemles], dan moet je meteen op dat moment zeggen: en nou gaan we. Want anders zakt dat weer in.'

Door de langdurige zoektocht lukt het niet goed om dat enthousiasme vast te houden.

Op een gegeven moment gingen ze naar een zwemaanbieder die ver van huis was. De fietstocht erheen was al zwaar. Onderweg kon er veel gebeuren. Bij het zwembad waren vaak veel luidruchtige leeftijdsgenoten. Alex zegt dat Bastiaan veel angst moet overwinnen om naar zwemles te gaan. Zwemaanbieders begrijpen volgens hem niet altijd goed wat het betekent als iemand ASS heeft en hoe zij hun begeleiding daarop kunnen aanpassen. Bijvoorbeeld omgaan met de angsten die Bastiaan heeft. Daardoor sluit de les soms niet aan bij Bastiaans behoeften. Alex wil graag dat instructeurs meer kennis hebben over ASS, zodat kinderen met ASS zich meer op hun gemak voelen.

Na twee jaar heeft Alex nog geen passende zwemles gevonden, maar maakte hij wel kosten door 'allerlei inschrijvingen' en proeflessen. Inmiddels is er iemand anders – een 'heel prettig mens' – die hen weer helpt bij het vinden van passende zwemles en financiële dekking. Die hulp is voor hem heel belangrijk, omdat het hem anders niet lukt. Terwijl hij het wel belangrijk vindt dat zijn zoon leert zwemmen.

Dit portret van Alex laat zien hoe financiële, administratieve, persoonlijke en praktische factoren het samen heel lastig voor hem maken om betaalbare zwemles te organiseren. Voor Alex gaat het niet alleen om het regelen van financiële ondersteuning, maar ook om het vinden van aanbod dat past bij wat zijn zoon nodig heeft, op een afstand die ze kunnen afleggen. Alex moet in zijn zoektocht contact onderhouden met verschillende organisaties, omgaan met zijn financiële stress en tegelijkertijd zoeken naar zwemles die aansluit bij de behoeften van Bastiaan.

De langdurige zoektocht, waarin hij steeds met andere professionals te maken heeft, vermindert zijn motivatie en ruimte om te blijven handelen, dus zijn handelingsvermogen. Dit alles vraagt veel van Alex, wat gezien zijn stressvolle situatie extra lastig is.

Tegelijkertijd laat het verhaal ook zien dat één professional kan helpen om wel weer gemotiveerd te raken. Dit illustreert dat professionals een heel belangrijke rol kunnen spelen in het vinden van (financiële steun voor) passende zwemles voor een kind met een beperking.

4. Perspectieven van professionals

In dit hoofdstuk beschrijven we achtereenvolgens wat professionals in het algemeen van financiële regelingen vinden (paragraaf 4.1), wat financiële ondersteuning voor kinderen met een beperking vraagt (paragraaf 4.2) en wat de handelingsmogelijkheden van ouders belemmert of vergroot (paragraaf 4.3).

De geïnterviewde professionals hebben verschillende ervaringen met financiële ondersteuning voor sport of zwemles voor kinderen met een beperking. Die hangen af van hun precieze rol in dit vraagstuk: sommigen vervullen hun rol vanuit armoedebestrijding of vanuit de sportsector, terwijl anderen juist op dat snijvlak werken. De een staat (inmiddels) wat verder van de ouders af dan de ander, en een enkeling ziet vooral volwassenen met een beperking. Ook de mate waarin ze als intermediair bij aanvragen betrokken zijn (geweest) varieert.

We zien ook verschillen tussen gemeenten, zowel in de regelingen als in het sport- of zwemlesaanbod. Dat zijn verschillen tussen meer en minder stedelijke omgevingen, maar ook tussen de grotere steden. Dat laat zien dat het onderwerp erg afhangt van de lokale infrastructuur. Sommige thema's komen veel terug, andere zijn meer afhankelijk van de specifieke situatie of functie van de professional.

4.1 Regelingen zijn belangrijk, maar het gaat vaak om meer

Alle geïnterviewde professionals zien financiële regelingen als een belangrijk middel om sport en zwemles toegankelijker te maken voor kinderen met een beperking. Charlotte, die werkt in een grote stad, ziet veel armoede bij deze groep:

'Omdat [ze vaak] een lage SES [sociaaleconomische status] hebben. Of dat ouders gewoon niet kunnen werken omdat de beperking te groot is. Dus dat kinderen thuis zitten, of een ouder is alleenstaand, of heeft twee kinderen met een beperking. Ja, hoe kan je dan werken met alle afspraken die er rondom de zorg zijn vanwege je kinderen?'

Andere professionals merken op dat ze de laatste jaren meer aanvragen hebben, hoewel ze niet goed weten waar dat aan ligt. Bijvoorbeeld Lianne, die intermediair voor kinderen met een beperking is. Ze vermoedt dat alle kinderen waar ze een aanvraag voor heeft gedaan, niet waren gaan sporten zonder die financiële steun.

Meerdere professionals vertellen dat ouders 'dankbaar' of 'blij' zijn dat hun kinderen met deze steun kunnen sporten of leren zwemmen. Omdat ze zien wat sport, leren zwemmen of een zwemdiploma hun kinderen brengt, maar ook omdat ze hiermee kunnen deelnemen aan de maatschappij. Timothy voegt toe dat sporten 'nooit afhankelijk [mag] zijn van de financiële situatie [van ouders]'.

Tegelijkertijd vertellen professionals dat er vaak meer meespeelt bij het kunnen deelnemen dan alleen de financiën. Voor een deel van de kinderen moet het sport- of zwemlesaanbod passen bij hun specifieke beperking. Iris vertelt bijvoorbeeld dat er in haar omgeving aanbieders met aangepast aanbod zijn, maar:

'De ene die richt het puur op mensen met een lichamelijke uitdaging, de andere op mensen met een verstandelijke uitdaging. Dan heb je ook nog de mensen met een visuele of auditieve uitdaging. Hoe ga je dat doen? En ik denk dat daar de uitdaging blijft liggen.'

Die uitdaging erkennen verschillende professionals. Sommige kinderen hebben een prikkelarme omgeving of tussendoor meer rust nodig. Andere kinderen hebben juist aanpassingen in de activiteiten nodig om fysiek mee te kunnen doen. Michelle vertelt dat aanbieders zich hier wel aan moeten kunnen aanpassen, door te luisteren naar wat een kind nodig heeft. Van ouders hoort ze terug dat die daar tegenaan lopen:

'Wat ik merk is dat ouders het wel lastig vinden ook (...), dat ze aangeven: "ja, ik probeer vaak wel te vertellen wat mijn kind heeft, maar mensen willen eigenlijk snel weten: kan het kind dit? Dan kan het meedoen." Maar [dat aanbieders] niet echt de tijd ook nemen om echt te luisteren en te kijken van, goh wat kunnen wij het kindje bieden?.'

Terwijl dat voor ouders en kind wel een groot verschil zou kunnen maken, ziet ze.

Maria en Charlotte, die beiden in een (andere) grote stad werken, geven aan dat er wel veel passend aanbod is gerealiseerd. Lastig is dat dit niet voor alle kinderen in de directe woonomgeving aanwezig is, zodat reisafstand een aanzienlijke factor kan zijn. Zowel financieel (zie paragraaf 4.2) als wat belasting (energie, prikkels) betreft. Het portret van Alex en Bastiaan (hoofdstuk 3) illustreert dit ook.

Pien en Danique, die in een niet-stedelijke omgeving werken, geven aan dat het sportaanbod in hun regio vaak verder weg is. Pien licht toe:

'Bij reguliere sporten zien we vooral dat bovenregionaal teams gemaakt moeten worden om ook de kinderen met een beperking bij elkaar te krijgen. Die ook een beetje hetzelfde niveau hebben.'

Danique benadrukt dat het belangrijk is alle factoren in kaart te brengen bij de zoektocht naar passend aanbod:

'Je kijkt dan ook niet alleen maar naar de sport, wat een kind leuk vindt. Maar inderdaad, hebben ze vervoer? Is het dichtbij genoeg? Inderdaad, die financiële drempels. Dus je zorgt eigenlijk dat alle drempels die ze mogelijk zouden kunnen ervaren, zo veel mogelijk weggenomen worden voordat je ze daadwerkelijk [bij een sportaanbieder] gaat plaatsen.'

Dit is iets wat meerdere professionals benadrukken. Een uitgebreide kennismaking en goede inventarisatie van allerlei factoren die deelname aan sport of zwemles makkelijker of juist moeilijker maken, is belangrijk om ook te zorgen dat kinderen na toekenning van financiële ondersteuning daadwerkelijk kunnen sporten of leren zwemmen. Dit gaat dus voorbij de financiële belemmeringen. Een dergelijk gesprek en aandacht voor de hele situatie, liefst via een vaste contactpersoon, kan ook bijdragen aan het vertrouwen van ouders in de geboden hulp.

4.2 Financiële steun toespitsen op kinderen met een beperking

Deze paragraaf gaat over wat er volgens professionals nodig is om financiële ondersteuning, een generieke voorziening voor alle kinderen uit gezinnen met geldzorgen, toe te spitsen op wat kinderen vanwege hun beperking nodig kunnen hebben. Dit gaat over knelpunten die zij vaak tegenkomen.

Professionals zien vanuit hun perspectief vooral de ‘institutionele’ knelpunten: hoe de ondersteuning vanuit (beleids)organisaties is ingericht en afgebakend en wat hierbij niet goed past bij kinderen met een beperking. De knelpunten die ze noemen hebben vooral te maken met de geldende criteria om een regeling aan te kunnen vragen, de hogere deelnamekosten voor kinderen met een beperking, en de onmogelijkheid om buiten de gemeente te sporten.

Criteria niet altijd passend voor kinderen met een beperking

Financiële ondersteuningsregelingen hebben specifieke criteria voor wie ervoor in aanmerking komt. Die gaan met name over de geldende inkomens- en leeftijdsgrenzen. Voor kinderen met een beperking kunnen deze extra belemmerend zijn.

Inkomensgrenzen lastig voor gezinnen met extra noodzakelijke (zorg)uitgaven

Ouders van een kind met een beperking kunnen volgens professionals ook op andere terreinen extra kosten in het dagelijks leven hebben. Bijvoorbeeld voor zorg, vervoer en ziekenhuisbezoeken. Lianne vertelt:

‘Dit soort gezinnen maken natuurlijk ook sowieso misschien extra kosten in het gezin, omdat er een kind is met een beperking of meer reizen naar ziekenhuizen, reiskosten, parkeerkosten. Dus het kan best wel dat ze netto minder overhouden.’

Dat maakt dat ze soms niet in aanmerking komen voor financiële ondersteuning vanwege de inkomenscriteria die daarvoor gelden, terwijl ze door hun hoge uitgaven relatief weinig geld overhouden voor bijvoorbeeld sport of zwemles. Pien ziet dit ook:

‘Wat je ziet is dat gezinnen met kinderen met een beperking over het algemeen natuurlijk meer kosten hebben op verschillende vlakken. (...) Gezinnen die op de rand zitten van de financiële grens om bijvoorbeeld een [regeling A] aan te vragen of in aanmerking te komen voor [regeling B], dat die eigenlijk geen ondersteuning

krijgen terwijl hun kosten [in het dagelijks leven] veel hoger zijn. Dus onder aan de streep: het besteedbaar inkomen is laag genoeg om wel in aanmerking te komen. Maar er wordt niet altijd gekeken naar het besteedbaar inkomen. Dus dat is wel echt iets wat ik zie waar gezinnen tegenaan lopen.'

Angela ziet ouders die niet in aanmerking komen voor een regeling terwijl ze wel geldzorgen hebben: 'die lopen echt vast'.

Leeftijdsgrenzen lastig en niet altijd passend bij de ontwikkelingsleeftijd

Voor jeugd zijn sportdeelnameregelingen vaak 'heel goed en toegankelijk', is de ervaring van meerdere professionals. Maar het is afhankelijk van de gemeente of er ook ondersteuning is als een kind 18 of 19 jaar is. Dit geldt ook voor kinderen zonder beperking die in een gezin met geldzorgen opgroeien.

Soms zijn de geldende leeftijdsgrenzen voor kinderen met een beperking wel extra lastig. Timothy vertelt over een jongen waarvan de ontwikkelingsleeftijd niet overeenkomt met de formele leeftijd:

'Kalenderleeftijd zegt eigenlijk helemaal niks, want als jij een kalenderleeftijd hebt van 23 en een ontwikkelingsleeftijd hebt van 8 jaar, hoe oud ben je dan? Het is heel cru om dan te zeggen dat je 23 bent en geen aanspraak maakt op [de regeling]. Het was heel moeilijk om [deze jongen] aan het sporten te krijgen. En toen heb ik ook contact met ze opgenomen, van "ja jongens dit moet toch een uitzondering kunnen zijn? Dit is iemand die wil [sporten], maar die kan niet en die ouders zoeken een financiële tegemoetkoming." Maar niet, het kon niet. Nee, 23 is 23 en het hele verhaal stopte en dat vind ik gewoon echt niet oké. Dat kan ook niet in mijn beleving.'

Dit voorbeeld laat zien dat standaardgrenzen duidelijkheid bieden, maar voor kinderen met een beperking ook juist een extra knelpunt – en daarmee ongelijke mogelijkheden – kunnen creëren.

Hogere deelnamekosten voor kinderen met een beperking

Een tweede belemmering die professionals noemen, is dat de maximale hoogte van de financiële ondersteuning niet altijd past bij de daadwerkelijke kosten. Zo kunnen kosten van passend aanbod hoger liggen, vooral bij zwemles. Maar ook als de afstand tot passend aanbod groot is of er specifieke sporthulpmiddelen nodig zijn, liggen deelnamekosten voor kinderen met een beperking hoger dan gemiddeld. Dit verschilt wel per kind, zoals Angela schetst:

'Als ze enigszins met regulier mee kunnen doen, is het vaak oké. Het is natuurlijk ook heel verschillend, want sommige mensen met een beperking kunnen prima meekomen [met regulier aanbod]. Maar je hebt ook de andere kant, waar het gewoon echt heel erg moeilijk is. Stel dat je meervoudig beperkt bent en je moet

met een rolstoelbusje helemaal naar de andere kant [van de stad] omdat daar alleen maar een zwembad is met een tillift. Dan heb je het al over hele andere plaatjes. Dus ik denk, als het enigszins regulier kan, is [de vergoeding] redelijk dekkend. Maar als het echt aangepast wordt, of moet, dan is het wel uitdagender om het rond te krijgen financieel.'

Dit betekent dat professionals bij een financiële hulpvraag naar verschillende aspecten moeten kijken. En soms is het lastig om voor al die aspecten een vergoeding te bieden, aldus Ronald:

'De regeling is toegespitst op het feit dat sommige mensen niet de financiële middelen hebben om contributie te betalen of om een sport te bekostigen. Dus dan krijg je soms de situatie dat mensen wel genoeg verdienen, dus genoeg om niet in aanmerking te komen voor de regeling, maar wel [met] aanvullende kosten zitten. Bijvoorbeeld aanschaf van materiaal, vervoerskosten (...). En dus wel buiten de regeling vallen. Dat zou een mooie verbetering zijn als we ook nog eens rekening kunnen houden met het feit dat mensen voor de reguliere regeling erbuiten vallen, maar misschien met een net aangepaste regeling wel kunnen meekomen.'

Timothy geeft aan dat het lastig is als iemand afwijkt van de standaard:

'Ik wil niet klagen over het systeem, maar weet je, het hele Nederland is gewoon ingericht op vierkanten. En als jij een vierkant bent, dan heb je nergens last van. En als jij een driehoek of een rondje bent, weet je, dan loop je overal tegenaan. (...) En ja, we zijn niet in staat om dat te veranderen.'

Dit laat zien dat de standaard financiële ondersteuning voor kinderen met een beperking niet altijd dekkend is, maar dat dit per kind verschilt. Daarbij gaat het vooral om drie soorten kosten die hoger kunnen uitvallen: voor contributie of lesgeld, voor materialen en voor reiskosten.

Hogere kosten voor contributie of lesgeld van geschikt aanbod

Voor sommige sporten is de contributie hoger dan het maximale bedrag dat een regeling vergoedt. Dit kan de keuzevrijheid beperken, terwijl het soms juist kan gaan om sporten die qua belasting of begeleiding wel bij een kind met een specifieke beperking passen. Lianne geeft voorbeelden van sporten waar dit voor geldt:

'In de ideale wereld zou je misschien elk kind elke sport kunnen willen laten doen. Ja, en dat gaat gewoon niet [...] Golf is bijvoorbeeld ook een sport die best wel wat kinderen vanuit ons goed zouden kunnen doen, omdat het niet hoogintensief is. En dan kan je [met een beperking] gewoon met regulier vaak nog mee met leeftijdsgenootjes. Maar ja, er hangt wel een prijskaartje aan golf. Dus padel, ook zo'n sport, boulderen. Die commerciële sporten zijn gewoon vaak

duurder. Dan dekt [de financiële regeling] tot een bepaalde hoogte. Dus dat zou beter kunnen, denk ik.'

Haar ervaring is overigens dat bij de meeste kinderen met een beperking de contributiekosten voor sport niet anders zijn dan bij kinderen zonder beperking. Ook anderen geven aan dat de vergoeding voor de contributie meestal dekkend is.

Bij zwemles ligt dat anders, geven meerdere professionals aan. Bijvoorbeeld omdat kinderen kleinere groepen, extra begeleiding en een langer leertraject nodig kunnen hebben. Wanneer regelingen uitgaan van de kosten van reguliere zwemlessen, blijft een eigen bijdrage over die gezinnen niet altijd kunnen betalen. Charlotte legt uit dat dit het leren zwemmen belemmert én extra administratie vraagt:

'Ik zie dat met zwemles: kinderen stoppen dus gewoon tijdelijk totdat we weer iets nieuws kunnen gaan aanvragen. En soms proberen we wat met betalingsregelingen. Maar we merken: het stukje eigen bijdrage is vaak lastig op te hoesten voor ouders. Want de geldzorgen zijn groot eigenlijk. Het kost ook heel veel administratie voor iedereen om dit dus bij te houden. Ook voor de aanbieder.'

Charlotte geeft aan dat dit veel tijd van haar werk in beslag neemt, en daarmee uiteindelijk ook duur is:

'Ik ben alleen maar fondsen continu aan het aanvragen, omdat ik het overal maar hapsnap weg kan halen.'

Hoewel ze ziet dat fondsen wel 'bereidwillig' zijn, vindt ze de afstemming met en eisen van het ene fonds wel makkelijker dan bij het andere.

Michelle noemt het knelpunt van de hogere kosten ook en vertelt dat het geheel complex is: door een tekort aan badwater in de stad is dat erg duur. De kosten van zwemles zijn de afgelopen jaren ook door de energiecrisis gestegen. En ouders van kinderen met een beperking kunnen vanwege de specifieke behoeften 'eigenlijk nergens terecht'. Daarom heeft zij samen met aanbieders in de stad goedkopere mogelijkheden voor deze groep gecreëerd, wat haar veel tijd en afstemming heeft gekost. Het liefst zou ze dit kenbaar maken voor alle kinderen met een beperking, maar ze maken het aanbod niet breder bekend:

'We zetten bijvoorbeeld niet het aanbod [op de website], want het wordt heel erg snel gevuld. Dus het klinkt misschien niet heel erg eerlijk, maar de ouders die het wel zelf kunnen betalen, die kunnen dan daar heel snel op reageren en dan kunnen wij geen kinderen meer helpen. Dus het is een beetje zoeken van hoe kunnen we dat het beste doen.'

Zo probeert ze ook plek te houden voor kinderen waarvan de ouders zwemles moeilijk kunnen betalen. Danique vertelt dat de zwemleskosten voor kinderen die in kleine groepjes het beste leren 'gewoon heel hoog zijn, wat bijna voor niemand te betalen is'.

Kosten voor sportmaterialen, kleding en hulpmiddelen

Ook benodigde sportmaterialen kunnen voor aanvullende kosten zorgen. Professionals zijn positief over regelingen waarmee gezinnen kleding en materiaal kunnen aanschaffen. Danique legt uit:

'Ook het feit dat je iets van sportmateriaal kan aanvragen en dat [ouders] dan ook daadwerkelijk kunnen gaan shoppen met hun kind om dat materiaal te gaan halen of bestellen. Dat is wel iets waar ze zeker blij van worden.'

En Timothy vertelt:

'Ik kan ook altijd een aanvraag doen bijvoorbeeld als er voetbalschoenen nodig zijn of scheenbeschermers. Dan krijg je daar ook budget voor. Dan krijgen ze een tegoedbon. (...) Dus ze krijgen nooit geld in handen. Dat vind ik echt een heel goed systeem.'

Deze aanvullingen vergroten de vrijheid van ouders om de ondersteuning daadwerkelijk te benutten voor deelname van hun kind. Voor 'standaard' kleding en sportmateriaal geldt dit ook voor kinderen zonder beperking.

Maar kinderen met een lichamelijke beperking hebben soms ook specifieke hulpmiddelen nodig. Dat is 'absoluut een factor die, laten we zeggen, de kosten opdrijft', aldus Ronald. Hij geeft aan dat de fondsen die deze kosten vergoeden 'ingewikkelder' zijn dan die voor de contributie. Hij ziet graag dat die mogelijkheden verruimd worden.

Lisanne geeft aan dat hulpmiddelen vaak in bruikleen kunnen via de organisatie Uniek Sporten, maar dat het zelf aanschaffen van hulpmiddelen behoorlijk in de kosten kan lopen.⁵ Dit verloopt dan ook niet via de regeling voor sportdeelname, maar via de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).⁶ Hoewel ze daar zelf niet bij betrokken is, hoort ze van ouders dat dit een 'bureaucratische rompslomp' is met 'kastje-muur-verhalen'. Dat is niet haar ervaring met het aanvragen van een vergoeding voor sportdeelname, die heel 'straight-forward' is.

Iris geeft een voorbeeld van die complexiteit. Ze vertelt over een volwassene die een zwemprothese nodig had om te kunnen zwemmen, waarvoor ze heeft geprobeerd

⁵ Uniek Sporten helpt mensen met een beperking bij de financiering van sporthulpmiddelen: <https://www.unieksporten.nl/hulpmiddelen> (geraadpleegd op 8 september 2026).

⁶ Via de Wmo geven gemeenten mensen 'die niet op eigen kracht zelfredzaam zijn' ondersteuning om zo lang mogelijk thuis te kunnen blijven wonen: <https://www.rijksoverheid.nl/themas/familie-zorg-en-gezondheid/zorg-en-ondersteuning-thuis/wmo-2015> (geraadpleegd op 8 september 2026).

financiering te regelen (zie kader 4.1). Hoewel dit niet specifiek is voor mensen met geldzorgen en dus niet per se onder inkomensondersteuning valt, zijn de kosten voor individuen wel te hoog om te kunnen betalen. Dat maakt het wel een financiële drempel om te sporten, helemaal als mensen al financiële zorgen hebben. Daarbij schetst het voorbeeld van Iris alle mogelijke 'potjes' en instanties die erbij betrokken kunnen zijn, waarbij ze in dit geval geen van allen de kosten vergoeden – door alle regels die ze daarvoor hanteren.

Kader 4.1. Iris vertelt over haar zoektocht naar financiering van een zwemprothese: *'Dus als we op het gebied van financiën kijken, dat begint met iets kleins [zoals willen zwemmen]. Maar als je je niet bewust bent van al die regelingen en al de ondersteuning en taken die er eigenlijk bij komen, dan wordt dat lijstje met financiën en kosten die je eraan kwijt bent echt wel lang. Nou ja, en dan komen ze met zo'n vraag [voor financiering van een zwemprothese] bij mij. Dan denk ik ja, ik weet wel wat er allemaal bij komt kijken. Maar de precieze regelingen, dan moet ik van elke prothese precies de regelingen weten. Wanneer het wel vergoed wordt en wanneer het niet vergoed wordt.*

Nou, nu heb ik dat helemaal voor haar uitgezocht (...). Alle prothesepartijen in [de gemeente] heb ik afgebeld met de vraag: "joh, kunnen jullie hier iets in betekenen?" Weet je, de WMO is als je al een hulpmiddel voor de alledaagse activiteiten hebt. Dan kan je een hulpmiddel aanvragen voor een sportactiviteit bijvoorbeeld, maar dat is ook maar één. En dat kan dan binnen een bepaald budget. [Een vergoeding via] de zorgverzekering moet puur gericht zijn op de daadwerkelijke alledaagse activiteiten. En sport doen ze eigenlijk niet. Hoezo moet het allemaal zo moeilijk gemaakt?

[Organisatie A] die geeft financiële vergoedingen. Nou, met hen heb ik helemaal gezeten van: "joh, wat kunnen wij hier betekenen?" [De gemeente] heb ik helemaal [uitgezocht]... Ja, niemand kon zeggen: "dit kunnen we echt doen." (...). Terwijl ik echt dacht: "dan verzinnen we toch wat? Dan maken we toch een prothese. Laat die persoon lekker zwemmen." Maar dat kan dan niet.

In dit geval ben ik dus degene geweest die naar verschillende deurtjes is gestuurd. En moet je je voorstellen dat je zelf die prothese nodig hebt en continu dit allemaal te horen krijgt. Op een gegeven moment snap ik wel dat je zou zeggen: "ik heb geen zin meer om te sporten." Want dat kost veel te veel moeite. Dus dat is een voorbeeld van [de complexiteit] ... En nu nog steeds zit ik echt te zoeken: wat kunnen we betekenen? Want ik ben heel erg van: dit is toch mogelijk, zo complex moet dit toch niet zijn?'

Extra reiskosten als passend aanbod verder weg is

Enkele professionals benoemen dat hogere reiskosten bij passend aanbod dat verder weg is, ook een knelpunt in de vergoeding kunnen zijn. Hier is in sport- of zwemlesregelingen veelal geen ruimte voor. Pien vertelt dat kinderen met een beperking vaak 'bovenregionaal' sporten:

'Dus reiskosten is echt iets wat heel veel voorkomt. En die kosten zijn gewoon veel hoger. En soms is het ook gewoon niet mogelijk voor ouders. Als ouders al in een financieel moeilijke situatie zijn, hebben ze vaak ook geen auto. Dus ja, er zijn wel echt heel veel verschillende factoren die erbij komen kijken.'

Dit geeft dus zowel een financieel als een praktisch vraagstuk. Gelukkig zijn er in haar regio tegemoetkomingen in de vervoerskosten voor kinderen met een beperking, voegt ze toe.

Buiten de gemeente sporten of zwemmen vanwege passend aanbod

Een laatste thema rondom de inrichting van de regelingen dat vaker terugkomt in de interviews, zijn de verschillen tussen gemeenten. Sommige professionals dienen aanvragen in namens kinderen uit verschillende gemeenten en zien dat criteria en vergoedingen tussen gemeenten verschillen. De ervaring van Lisanne is dat een vergoeding via het Jeugdfonds Sport & Cultuur vaak makkelijker verloopt en hoger is dan via een andere regeling:

'Niet elke gemeente is aangesloten bij het Jeugdfonds [Sport & Cultuur]. En dat maakt het wel ... Het is niet meteen nul procent kans, maar het maakt het wel een stuk ingewikkelder om een kind in een gemeente te laten sporten die niet is aangesloten bij het Jeugdfonds.'

Pien signaleert daarnaast dat de ene gemeente veel meer intermediairs heeft 'aangewezen' dan de ander, waardoor de stap naar een aanvraag ook veel kleiner of groter is. Dit laat zien dat de mogelijkheden voor financiële ondersteuning afhankelijk zijn van de gemeente waarin een kind woont.

De organisatie waar Joyce werkt heeft een website waarop ouders zelf een aanvraag kunnen indienen die vervolgens bij haar terechtkomt. Zij krijgt veel aanvragen van buiten de gemeente:

'Maar ja, die kunnen we dan niet behandelen. Dan moeten we een afwijzing sturen, omdat we die aanvragen niet mogen doen. Het mag wel, maar het maakt het voor ons ingewikkelder. Omdat er andere spelregels gelden in een andere stad. Dat zal voor ons dan niet werken. Wij hebben ervoor gekozen om het liever niet te doen. Dus die moeten we dan afkeuren.'

Hoewel deze voorbeelden voor alle kinderen uit gezinnen met geldzorgen gelden, vertellen verschillende professionals over lastige situaties voor kinderen met een

beperking. Die gaan vooral over kinderen die buiten hun woongemeente sporten, omdat daar aanbod is dat geschikt voor hen is. Ronald werkt bijvoorbeeld veel in het speciaal onderwijs:

'Er zitten veel kinderen in het speciaal onderwijs die niet in [deze gemeente] wonen. En dan wordt het al wel ingewikkeld. Dus we hebben bijvoorbeeld een jongen met een verstandelijke beperking, die doet al jaren mee met een van onze naschoolse activiteiten op de school waar hij zit. Maar hij komt zelf uit [een andere gemeente]. En ja, weet je, daar hebben we gewoon niet de handigheid, de snelheid die we hier hebben met aanvragen. Dan wordt het vaak al echt te ingewikkeld om te helpen bij zo'n aanvraag. Dus wat we bijvoorbeeld dan wel doen is proberen ouders te sturen naar mogelijkheden om in [hun gemeente] een regeling aan te vragen. Maar daar heb je dan weer het probleem: de activiteit is in [deze gemeente en daar geldt die regeling niet]. Dus je snapt een beetje de complexiteit die je daarvan krijgt. Dus voor die mensen is het lastig.'

Ook Charlotte vertelt dat ze niet alleen voor kinderen uit haar gemeente aanvragen doet, maar dat ook probeert voor kinderen uit nabijgelegen gemeenten. Als een kind dan niet in de gemeente woont waar de zwemles is, wordt de aanvraag nog wel eens afgekeurd. Daar heeft ze zich een keer 'echt heel boos om gemaakt', vooral omdat wat de jongen wilde doen (zwemles als sport) goedkoper was dan de maximale vergoeding voor sport in de woongemeente. Maar omdat de prijsafspraken niet met dit zwembad in een andere gemeente was gemaakt, mocht het niet.

4.3 Handelingsvermogen van ouders verkleinen of vergroten

Het aanvragen van financiële steun en het vinden en organiseren van sport- of zwemlesdeelname vraagt een actieve rol van ouders. Zij moeten om hulp vragen, doen en aandragen wat in het aanvraagproces nodig is, en daarna sport of zwemles in het dagelijks leven inpassen. Uit de interviews komen verschillende onderwerpen naar voren die het handelingsvermogen van ouders beïnvloeden, in positieve of negatieve zin.

Deels zit dit in manieren of karaktertrekken waarop ouders van elkaar verschillen, zoals Iris uitlegt:

'Sommige ouders zijn heel proactief, dus die gaan zelf op zoek naar mogelijkheden. Die komen waarschijnlijk vrij snel bij wat ze dan willen. En anderen die kunnen dat wat moeilijker. En wat we zien in [mijn gemeente], en ik weet dat dat ook landelijk speelt (...), is als je niet zelf proactief bent, dan ben je heel erg afhankelijk van partijen, professionals, noem maar op.'

Hoewel enkele professionals over vergelijkbare dingen vertellen, komt dit onderwerp in de gesprekken maar weinig terug. En het geldt ook niet specifiek voor ouders van kinderen met een beperking.

Er zijn wel andere factoren die (grotendeels) specifiek het handelingsvermogen van ouders van kinderen met een beperking kunnen belemmeren of juist vergroten. Deze factoren beschrijven we in deze paragraaf.

Factoren die het handelingsvermogen van ouders belemmeren

Factoren die belemmerend werken, zijn:

- de stapeling van zorgen, regelwerk en zorgmoeheid;
- dat de toepasselijkheid van de informatie lastig in te schatten is;
- schaamte en om hulp moeten vragen.

Stapeling van zorgen, regelwerk en zorgmoeheid beperkt handelingsvermogen

Professionals zien dat financiële stress kan samengaan met extra zorgen over de gezondheid, ontwikkeling of begeleiding van een kind met een beperking. Hierdoor kan het (te) veel van ouders vragen het aanvraagproces te beginnen en doorlopen.

Danique vertelt:

'Ik denk dat bij die gezinnen vaak echt superveel zorg is. Dus ook vanuit verschillende kanten en verschillende zorginstellingen. En om dan weereen stap te maken om financiële tegemoetkoming aan te vragen. Ook al kan je contact opnemen met een intermediair, [dat] is wel weer een stap en dan moet je toch inderdaad ook [je financiën] blootleggen. En je hebt al zo veel dingen waar je rekening mee moet houden. Dus dat is ook wel een ding, een drempel voor ze denk ik.'

Ook Angela ziet dit en geeft aan dat het ingewikkelde aanvraagproces in haar gemeente niet helpt:

'Maar het [aanvraagproces] is gewoon zo stroperig soms. Het duurt zo lang en dan moet je door zoveel controles heen. En dat vind ik heel erg jammer. Dan denk ik soms: kunnen we niet [het makkelijker maken voor] ouders van kinderen met een beperking misschien? Want die hebben gewoon echt al veel zorgen buiten het financiële om. Die hebben gewoon al veel meer tijd nodig om voor hun kind te zorgen. Kunnen we dan niet hun een pakketje geld geven en zeggen dit kan je besteden aan [sport of zwembles]?''

Op dit punt verschillen de ervaringen van professionals aanzienlijk, want anderen vertellen juist dat het aanvragen van ondersteuning voor (vooral) sport bij hen heel soepel verloopt, zowel wat betreft de administratie voor ouders (minimaal papierwerk nodig) als de snelle afhandeling. Hier gaan we in paragraaf 4.3 verder op in.

Michelle vult aan dat het voor ouders niet alleen om het aanvraagproces gaat, maar ook om wat daarna volgt, namelijk de stap naar een aanbieder:

'Dus het is een plus-plus-situatie. Het is niet alleen de financiële stress, maar dan ook nog de onbekendheid waar je naartoe moet [voor sport of zwemles]. En daarnaast nog een keer de stress of de zorgen die je hebt om het kind, omdat die iets met zich meedraagt.'

Professionals zien dat de tijd, energie en aandacht van ouders onder druk kunnen staan. Hoe meer stappen en contacten een aanvraag vereist, hoe groter het beroep op deze beperkte ruimte. Danique ziet namelijk ook dat ouders 'zorgmoe' kunnen zijn:

'Dan hebben ze al met zoveel instanties [te maken], dan is het inderdaad gewoon: niet nóg een instantie die me gaat helpen.'

Ook andere professionals vertellen hierover.

Wat daar niet bij helpt, is dat gezinnen voor verschillende kosten, ook alleen voor sport of zwemles, soms bij verschillende organisaties of regelingen moeten zijn. Bijvoorbeeld in de gemeente van Charlotte, waar meerdere regelingen nodig kunnen zijn om zwemlessen te bekostigen. Of in de gemeente van Angela, waar een aparte regeling voor kleding is:

'En ook elke keer weer, want dan heb je bijvoorbeeld [financiële steun] aangevraagd, dan heb je dus al je financiële dingen blootgelegd. Als je [regeling A] hebt, dan kom je in aanmerking voor [regeling B]. Dat is 75 euro voor kleding en sportattributen. Dan moet je nog een keer door het systeem. Ja, ik snap dat dat voor sommige mensen, dat je op een gegeven moment zoiets hebt van: "ach, gaan we weer".'

Steeds opnieuw gegevens moeten aanleveren maakt het proces niet alleen administratief zwaarder. Het kan ook het gevoel bij ouders versterken dat ze zich telkens opnieuw moeten verantwoorden.

Begrijpelijkheid en toepasselijkheid informatievoorziening lastig

Professionals geven aan dat zij zelf meestal wel weten welke regelingen in hun gemeente beschikbaar zijn, maar dat de informatie voor ouders minder toegankelijk kan zijn. Ronald vertelt dat in zijn wijk veel mensen de Nederlandse taal niet machtig zijn. Een vertaling van de informatie, bijvoorbeeld in het Arabisch, zou volgens hem 'niet verkeerd' zijn. Laaggeletterdheid en een minder goede beheersing van het Nederlands kunnen het begrijpen van de voorwaarden bemoeilijken. Iris geeft dit ook aan en vult aan:

'Je hebt natuurlijk tegenwoordig ook wel best wel vaak mensen die de Nederlandse taal niet beheersen, of die laaggeletterd zijn, dus dan kan het nog best wel complex zijn. En soms zie je heel erg beleidstaal. Daar moet je echt wel

in zitten om dat te begrijpen, maar dan wordt het wel gepresenteerd aan het grote publiek. Dus dat verschilt heel erg. Ik denk bij sommige informatievoorzieningen dat het wel goed gedaan wordt. Op andere momenten denk ik dat iets begrijpelijk is voor beleidsmedewerkers, maar voor het grote publiek zou ik ook denken van: "oké, hier heb ik even iemand nodig om te vertalen".'

'Beleidstaal' is taal die voor burgers sowieso lastiger te begrijpen is, ongeacht hun taalvaardigheden. Angela vertelt dat zij – 'ik spreek goed Nederlands, ik ben hoogopgeleid (...) en ik kan websites meestal redelijk goed begrijpen' – ook de achterliggende organisatie wel eens gebeld heeft omdat ze de informatie op de website niet begreep. Timothy geeft aan dat hij zelf, met zijn 'Nederlandse achtergrond en hbo-geschoold', de informatie goed begrijpt, maar het lastig vindt om in te schatten of dit voor ouders ook altijd zo is.

Deze elementen van begrijpelijkheid van de informatie zijn niet specifiek (lastig) voor ouders van kinderen met een beperking, maar breder voor ouders met geldzorgen. Angela vermoedt wel dat dit voor ouders van kinderen met een beperking extra belastend kan zijn:

'Ik denk dat als jij al best wel heel erg in de stress zit omdat je te weinig geld hebt, omdat je moet zorgen voor een kind met een beperking, omdat, weet je, alles zit al tot hier. En je dan zo'n website in moet. Dat het soms ook gewoon best wel frustrerend kan zijn.'

Wat wel specifiek voor ouders van kinderen met een beperking speelt, is onzekerheid over de toepasselijkheid van regelingen. In algemene informatie staat volgens professionals bijvoorbeeld lang niet altijd of een regeling ook bedoeld is voor kinderen die extra begeleiding, aangepast aanbod of duurdere of extra lessen nodig hebben. Charlotte vindt de informatie over regelingen 'onvoldoende' en merkt op:

'Ouders weten eigenlijk niet waar ze wat kunnen vinden, bij wie ze wat kunnen vinden, en dan vooral niet hoe dat is met kinderen met een beperking. Hoe zit dat daar dan? Worden dingen ook afgewezen?'

Zelf is ze hier ook veel tijd aan kwijt.

Weten van het bestaan van de regelingen (vindbaarheid) komt in de gesprekken niet aan de orde, omdat de geïnterviewde professionals alleen ouders spreken die de regelingen wel weten te vinden. Lianne geeft aan dat ze niet weet wie ze niet ziet. Professionals die vanuit de sport werken, brengen het bestaan van regelingen ter sprake als ze merken dat geldzorgen meespelen.

Schaamte en om hulp moeten vragen als drempel

Een andere belemmerende factor die in veel gesprekken terugkomt, is schaamte bij ouders om een aanvraag te doen en over hun financiële situatie te praten. Dit geldt niet specifiek voor ouders van kinderen met een beperking, maar is wel een factor die professionals vaak noemen. Pien vertelt:

'Wat we zien is dat sommige gezinnen, en zeker de gezinnen die net zo op de inkomensgrens zitten, die willen niet hun handje ophouden (...). Die willen het vooral zelf proberen te regelen. Dus daar zit gewoon een soort van schaamte om geen aanvraag te doen. Ik weet dat het bij kinderen wel vaak minder is dan bij volwassenen. Dus ouders stappen sneller over hun schaamte heen als het om hun kind gaat dan dat het voor henzelf is. Dus dat is wel positief, zeg maar, voor de kinderen.'

Timothy werkt als 'verbinder' tussen inwoners, zorg, welzijn en sportaanbieders, met als rol om mensen te helpen een passende vorm van bewegen te vinden en behouden. Hij voert regelmatig gesprekken met ouders die een sport voor hun kind zoeken. Hij ziet ook dat mensen zich kunnen schamen voor hun financiële situatie:

'Er hangt natuurlijk een bepaalde vorm van schaamte [omheen]. Als je het niet goed geregeld kan krijgen of krijgt, dan is dat niet iets waar je denk ik mee te koop loopt. Ik ben er wel aan gewend dat ouders dat niet makkelijk uit zichzelf vragen. Dus daarom stel ik gewoon zelf de vraag en ik ben dan ook vrij direct: "hebben jullie financiële steun nodig?" Ja, en weet je, als je dat dus zelf al een beetje in de week legt, dan happen ouders graag. Ik vind ook dat dat mijn taak is om dat gewoon ook boven water te krijgen.'

Dit vraagt van professionals die vanuit de sport werken dat ze attent zijn op dit onderwerp, wat anders is voor degenen die vanuit armoedebestrijding werken. Ronald, die werkt bij een sportbedrijf, vindt dit het 'minst fijne' onderdeel van het aanvraagproces: dat je naar zulke persoonlijke dingen moet vragen.

Hij merkt ook dat dat voor ouders een drempel is, vooral bij de eerste aanvraag, en sommige ouders willen weten waarom hij die informatie nodig heeft. Hij vermoedt dat dat komt doordat mensen bang zijn dat hij de informatie met de gemeente deelt. Wat niet het geval is maar soms lastig uit te leggen is.

Wel denkt hij dat de drempel lager is voor een vervolgaanvraag, omdat ouders het proces een keer hebben doorlopen en zien wat het sporten hun kind brengt. Dit is iets wat meerdere professionals vertellen. Iris denkt ook niet dat dit echt anders zou kunnen:

'Nee, ik denk dat als dat gevoel [van schaamte] er is, dat kan je niet als buitenstaander weghalen. Want het is best wel persoonlijk om dan te vertellen

dat je financiële uitdagingen hebt. Dus dat ga je niet weg kunnen halen. Maar ik denk enerzijds dat gevoel van schaamte blijft misschien, maar ook wel, als het dan is gelukt, hoor je ook wel heel vaak dankbaarheid, van "o, wat fijn dat je mee hebt gedacht, fijn dat die mogelijkheden er zijn". [Maar] dat is een invulling [van mij], want ik zit niet in die situatie en ik spreek nu voor hun, dus ik weet ook niet of dit echt zo is.'

Uit de interviews komt niet naar voren of schaamte meer of minder vaak of in een andere vorm speelt bij ouders die een aanvraag doen voor een kind zonder beperking. Wel signaleren professionals dat schaamte, naast de bestaande zorgbelasting, een extra drempel kan vormen bij het starten van een aanvraag.

Factoren die het handelingsvermogen van ouders vergroten

Naast factoren die het voor ouders lastiger maken om financiële ondersteuning voor sport en zwemles aan te vragen, komen er in de interviews ook veel factoren naar voren die het handelingsvermogen van ouders juist vergroten.

Factoren die professionals veel noemen, zijn:

- intermediairs die werk voor ouders uit handen nemen;
- een toegankelijk systeem aan de achterkant;
- een inschatting van het inkomen met een beperkte formele toetsing;
- goede afstemming en samenwerking tussen verschillende betrokken organisaties.

Intermediairs die ouders werk uit handen (kunnen) nemen

Een belangrijke factor die het handelingsvermogen van ouders vergroot, is de intermediair zelf. Dit zijn professionals die namens een gezin een aanvraag in kunnen dienen. Veel intermediairs zien het als hun taak om ouders 'werk uit handen' te nemen. Maria geeft aan dat haar organisatie kijkt hoe ze ouders 'zo min mogelijk werk' kunnen geven. En Danique vertelt over hun intensieve begeleiding door beweegmakelaars die bij mensen thuis komen:

'Dus dat wij dan ook de situatie meteen al een beetje kunnen inschatten. En dan zie je ook wel vaak van deze gezinnen zouden misschien [financiële steun] nodig kunnen hebben. Dan gaan we daar ook open het gesprek over aan. En vervolgens nemen we echt dat werk uit de handen: "dat gaan wij dan voor jullie aanvragen". En dan merk je wel dat ze er heel dankbaar voor zijn.'

Het gaat hierbij niet alleen om het werk rondom de financiën, maar ook om alle andere organisatorische dingen die bij deelname aan sport of zwemles komen kijken, waaronder het vinden van een passende activiteit (zie paragraaf 4.1).

Ronald ziet wel een nadeel van dit uit handen nemen, namelijk dat mensen 'niet zelfredzaam zijn, dat ze niet leren om het zelf te doen'. Deze constructie zorgt ervoor dat ouders afhankelijk zijn van (de aanwezigheid van) een professional.

Een toegankelijk systeem aan de achterkant werkt bevorderend

Wat ouders ook helpt is een toegankelijk aanvraagstelsel dat zorgt voor een 'soepel' en 'snel' aanvraagproces. Dat gaat zowel over de te doorlopen digitale stappen als het beoordelen van het inkomen, waarvoor vaak een maximum geldt om in aanmerking te kunnen komen voor financiële ondersteuning.

Onder andere Lianne, Ronald, Timothy en Joyce zijn heel tevreden over het hele aanvraagproces. Dat komt door het digitale stelsel dat ze heel toegankelijk vinden, zeker als ze dat enkele keren gedaan hebben. Joyce vertelt:

'Ik doe het blind, inderdaad. Ja, nieuwe mensen [bij onze organisatie], dus [een ander] werkt er nu twee jaar, toen zij begon was het voor haar wel even wennen. Om al die stappen te doorlopen, want het lijkt heel simpel, maar je moet gewoon alles heel goed controleren.'

Deze professionals werken allemaal als intermediair in gemeenten met regelingen via het Jeugdfonds Sport & Cultuur.

Angela daarentegen heeft te maken met verschillende regelingen waar ze terecht kan, bijvoorbeeld voor een aanvulling op de vergoeding als de primaire regeling niet voldoende is. Of een ander fonds als iemand een vergoeding voor kleding nodig heeft. Charlotte 'knoopt de potjes aan elkaar' om zwemles voor een kind te financieren. Zij vertellen allebei over de 'stroperigheid' en 'complexiteit' van het geheel in hun gemeente. Dit is veel werk voor hen, maar ook extra belastend voor ouders.

Het inkomen in kaart brengen met een beperkte formele toets

Het tweede aspect dat het stelsel aan de achterkant meer of minder toegankelijk maakt, is de manier waarop tijdens de aanvraag het inkomen in kaart wordt gebracht. Ook hier zien we een onderscheid tussen de intermediairs die met het Jeugdfonds Sport & Cultuur werken, en de intermediairs die (ook) met andere regelingen werken.

De eersten vertellen dat het fonds de inschatting van de intermediairs vertrouwt als het gaat om de financiële situatie van ouders – en dat dat voor zowel de ouders als de intermediairs prettig is. Lianne en Timothy krijgen van hulpverleners soms al door dat er geldproblemen in een gezin zijn, zodat ze minder bewijsvoering van ouders zelf nodig hebben. Anderen vertellen dat van inwoners met een stadspas of uitkering in de gemeente geen aanvullende informatie over het inkomen nodig is. Danique geeft aan dat het standaard huisbezoek van de beweegmakelaars bijdraagt aan het vertrouwen in de inschatting:

'Omdat ze van Stichting Leergeld of Jeugdfonds Sport & Cultuur weten dat wij echt bij de gezinnen zijn geweest en samen met de gezinnen ook al onderzoek hebben gedaan [naar de financiële situatie]. Dus als wij de aanvraag indienen, dan is het vaak al bijna in een uur ook goedgekeurd. En ook meestal voor het bedrag wat we aanvragen. Dus dat werkt wel heel goed. Omdat ze er dan ook echt op vertrouwen dat wij een goede inschatting kunnen maken. Dus daar [zijn we] zeer tevreden over.'

Timothy voelt als beweegmakelaar wel de verantwoordelijkheid om een goede inschatting te maken, zodat zijn 'geloofwaardigheid' als intermediair intact blijft. Daarom is hij blij met de gezinsbegeleiders waar hij contact mee heeft, die 'daar echt zicht op' hebben.

Pien geeft aan dat een 'harde inkomenstoets' zoals bij een deel van de regelingen in haar regio 'niet wenselijk' is bij gezinnen die zich schamen voor hun financiële situatie. Dat zijn bijvoorbeeld vaak mensen met een inkomen rond de grens om in aanmerking te komen voor ondersteuning, signaleert ze. Dan werkt het goed als de achterliggende organisatie uitgaat van de 'professionaliteit' van de intermediairs als het om de inschatting van de financiën gaat.

Met name Charlotte, die te maken heeft met verschillende regelingen, vertelt over de drempel die een formele inkomenstoets kan opwerpen. Dat geldt zowel bij het starten met de aanvraag als het proces zelf. Zo vertelt ze over een ouder die met schuldsanering en bewindvoering te maken heeft en veel schaamte kent:

'En die kinderen zijn gewoon gestopt. Maar als ik de papieren niet krijg, dan kan ik uiteindelijk ook niet [een nieuwe aanvraag doen]. Ik heb hem recent weer een bericht gestuurd na een jaar van: "hé, [wil je een aanvraag doen?]"'. Ik vind het sneu, deze kinderen zitten thuis. Maar ja, weet je, ik moet wel mijn werk blijven doen, ook volgens de regels gewoon. Dus daar sta ik ook wel achter.'

Wel ervaart ze het verschil met regelingen waarbij de intermediair de beoordeling doet en motiveert in de aanvraag, zowel voor zichzelf als voor de ouders. Tegelijkertijd is haar ervaring dat ouders eraan gewend raken dat ze hun inkomensgegevens bij instanties moeten laten zien.

Goede afstemming en samenwerking tussen organisaties helpt ouders

Een laatste onderwerp dat veelvuldig in de gesprekken naar voren komt, is dat het ouders helpt als er een goede afstemming en samenwerking tussen de professional en andere betrokken organisaties is. Dat gaat vooral over de organisaties die de regelingen organiseren, maar ook over andere betrokkenen, zoals sport- en zwemlesaanbieders of zorg- en hulpverleners. Maria vertelt hierover:

'Wij hebben best wel een heel groot netwerk, dus wij weten heel goed waar we terecht kunnen (...) om ook hulp te vragen aan andere professionals. Op die manier proberen we een cliënt echt te helpen om bijvoorbeeld extra hulpmiddelen te krijgen, of voor financiële steun dat ze extra hulp kunnen krijgen.'

De meeste professionals zijn tevreden over de samenwerking en afstemming met de organisatie(s) van de regelingen. Zo zegt Ronald:

'Als iets niet werkt, dan heb je dus over een beperkt aantal aanvragen contact. En dat gaat dan gewoon heel soepel. Dus dat is fijn. (...) We weten van elkaar wie we zijn en wat we doen en waarom het belangrijk is dat we het doen. En daardoor voelt het lijntje gewoon heel kort als het nodig is.'

Ook anderen vertellen over toegankelijke organisaties, vragen die snel beantwoord worden en verschillende fondsen die 'bereidwillig' zijn om mee te denken als dat nodig is. Wel ervaart Charlotte dat de ene organisatie meer meedenkt en flexibeler is, bijvoorbeeld als er iets lastiger te regelen is, dan de ander. Maria vindt het 'heel prettig' dat ze 'echt geholpen' wordt als ze zelf even iets niet weet.

5. Conclusies & aanbevelingen

Dit rapport gaat over hoe inkomensondersteuning kinderen met een beperking mogelijkheden geeft om te kunnen sporten en leren zwemmen. We interviewden elf professionals die bij het aanvragen van deze ondersteuning betrokken zijn en analyseerden wat ouders in dit proces helpt of belemmert. In dit hoofdstuk volgen onze conclusies (paragraaf 5.1) en aanbevelingen (paragraaf 5.2).

We hanteerden de capability-benadering als analysekader. Deze benadering streeft naar het scheppen van mogelijkheden voor alle mensen om een waardig leven te leiden (Nussbaum, 2018). Financiële ondersteuning is, in ieder geval op papier, een manier om de mogelijkheden voor ouders met geldzorgen te vergroten om hun kind te kunnen laten sporten of leren zwemmen. Hoe is dat, vanuit het perspectief van betrokken professionals, als een kind een beperking heeft?

5.1 Conclusies

Alle geïnterviewde professionals zien financiële ondersteuning als een belangrijk middel om sport en zwemles toegankelijker te maken voor kinderen met een beperking uit gezinnen met geldzorgen. Tegelijkertijd is er vaak meer nodig om deelname daadwerkelijk mogelijk te maken. Vooral passend sport- of zwemlesaanbod in de nabije omgeving, goede begeleiding en aandacht voor de specifieke beperking van het kind komen naar voren. Dit sluit aan bij eerder onderzoek (Van der Meijde et al., 2021, 2023; Van Lindert et al., 2024; Gómez Berns, Van Lindert et al., 2025).

Dit onderzoek voegt daaraan de focus op het aanvragen van financiële ondersteuning toe. Twee hoofdthema's komen naar voren: knelpunten voor kinderen met een beperking in de inrichting van regelingen, en factoren die het handelingsvermogen van ouders belemmeren of vergroten. We constateren ook dat professionals met een intermediairfunctie een belangrijke hulpbron voor ouders vervullen om financiële steun aan te vragen en te benutten voor sport en zwemles.

Specifieke knelpunten in de inrichting van financiële regelingen

De manier waarop de regelingen vanuit (beleids)organisaties zijn ingericht, noemen we de 'institutionele' inrichting. De geïnterviewde professionals hebben vanuit hun praktijkervaringen goed zicht op knelpunten specifiek voor kinderen met een beperking. Dat zijn:

- 1) De geldende inkomenscriteria passen niet altijd bij de hogere noodzakelijke zorgkosten die ouders in het dagelijks leven kunnen hebben. Door die hogere kosten houden ouders (te) weinig besteedbaar inkomen voor andere minimale levensbehoeften over, waaronder voor een lidmaatschap van een (sport)vereniging en zwemles (CBS, Nibud & SCP, 2024; Oppenhuis et al., 2017).

- 2) De deelnamekosten kunnen voor kinderen met een beperking om verschillende redenen hoger zijn: door hogere prijzen van aangepast sport- en vooral zwemlesaanbod, eventuele benodigde sporthulpmiddelen of hoge(re) reiskosten, vooral als passend aanbod verder weg is. Dat betekent dat een ruimere vergoeding nodig is om de kosten volledig te dekken.
- 3) Passend of aangepast aanbod is soms alleen buiten de woongemeente aanwezig, terwijl de financiële ondersteuning niet buiten de woongemeente ingezet kan worden.

Deze knelpunten gelden niet voor alle kinderen met een beperking, en ook niet in dezelfde mate. Ze zijn bijvoorbeeld afhankelijk van de aard en ernst van de beperking, de specifieke ondersteuningsbehoeften van een kind en de geldende criteria in de gemeente om inkomensondersteuning aan te vragen – inclusief de mogelijkheden voor flexibiliteit in de inkomensstoets en het beredeneerd mogen afwijken van de standaard- of maximale vergoeding. Maar ook de aan- of afwezigheid van aangepast sport- en zwemaanbod in de gemeente passend bij de wensen van kind en ouder(s) is een factor bij de kosten en vraagt om flexibiliteit in de criteria op basis waarvan ouders een aanvraag kunnen doen.

Deze bevinding laat zien dat voor kinderen met een beperking uit gezinnen met geldzorgen, flexibiliteit nodig is om de financiële ondersteuning bij hun situatie te laten passen. Dit laat ook zien dat er vanuit beleid (de inrichting van regelingen) mogelijkheden zijn om gelijke deelnamekansen te creëren.

Het handelingsvermogen van ouders belemmeren of vergroten

Het tweede thema gaat over factoren die het handelingsvermogen van ouders belemmeren of juist vergroten. Het aanvragen van financiële steun en het zoeken naar en organiseren van sport of zwemles vragen een actieve rol van ouders. Maar hun vermogen om deze rol op te pakken is afhankelijk van verschillende factoren.

Factoren die het handelingsvermogen van ouders belemmeren, zijn:

- 1) Ze kunnen te maken hebben met een stapeling van zorgen, regelwerk en zorgmoeheid rondom de zorg voor hun kind en hun financiële situatie. Hierdoor hebben ze met meer instanties te maken en kan het aanvraagproces (te) veel van ze vragen.
- 2) In informatie over regelingen is vaak niet duidelijk of deze ook aan te vragen zijn voor en passen bij een kind met een beperking.
- 3) Ze schamen zich voor hun financiële situatie en dat ze om hulp moeten vragen. Hoewel deze belemmering niet specifiek is voor ouders van een kind met een beperking (zie bijvoorbeeld Hoogendijk et al., 2026), is het wel een factor die professionals duidelijk zien.

Ook deze factoren gelden niet voor alle ouders van een kind met een beperking, en niet in dezelfde mate. Maar ze vragen wel van betrokken professionals om hier alert op te zijn.

Factoren die het handelingsvermogen van ouders vergroten, zijn:

- 1) intermediairs die ouders werk uit handen nemen in het aanvraagproces en helpen zoeken naar passend sport- of zwemlesaanbod;
- 2) een toegankelijk digitaal systeem aan de achterkant, waardoor een aanvraag soepel en snel verloopt;
- 3) een inschatting van het inkomen met een beperkte formele toetsing;
- 4) goede afstemming en samenwerking tussen verschillende betrokken organisaties.

Intermediairs die aanvragen bij het Jeugdfonds Sport & Cultuur indienen, zijn over het algemeen erg positief over de toegankelijkheid van het achterliggende systeem. Dit fonds is, in tegenstelling tot veel andere regelingen, toegespitst op aanvragen voor sport, cultuur en in een deel van de gemeenten zwemles (Stuij et al., 2024). Dat draagt vermoedelijk bij aan de mogelijkheden om een eenvoudig achterliggend systeem te realiseren.

Deze intermediairs zijn ook positief over de beperkte benodigde formele toetsing van het inkomen, doordat het fonds vertrouwt op de inschatting van intermediairs. Die inschatting maken ze op basis van verschillende bronnen. Naast een gesprek met een ouder is dat bijvoorbeeld informatie die ze via andere hulpverleners of een huisbezoek krijgen. Professionals hoeven zo niet per se formele papieren over het inkomen aan de aanvraag toe te voegen, maar motiveren waarom de ondersteuning nodig is. Zij zien dat dit voor ouders een drempel in het aanvraagproces kan wegnemen. Vooral bij ouders die zich schamen voor hun financiële situatie.

Intermediairs als belangrijke hulpbron voor ouders van kind met een beperking

Dit onderzoek laat zien dat intermediairs een belangrijke 'hulpbron' zijn voor ouders van een kind met een beperking die vanwege geldzorgen financiële steun nodig hebben voor sport of zwemles. Zij helpen ouders om hun weg te vinden in het vaak complexe lokale systeem van regelingen en vergroten zo de handelingsmogelijkheden van ouders.

Dat ouders dan afhankelijk zijn van een intermediair, kan een kwetsbaarheid zijn. Tegelijkertijd laat dit onderzoek zien dat de betrokkenheid van intermediairs een duidelijke meerwaarde heeft. Regelingen verschillen per gemeente, het aanvragen vraagt kennis van procedures en de juiste 'potjes', en ouders kunnen al last hebben van (andere) zorg- en regelmoeheid. Een intermediair kan overzicht bieden, werk uit handen nemen en waar nodig contact leggen met andere organisaties.

Intermediairs bouwen bovendien ervaring op doordat zij vaker aanvragen doen en lokaal verschillende regelingen en partijen kennen. Ouders doen een aanvraag meestal voor één of enkele kinderen, terwijl zij daarnaast met (veel) andere instanties te maken kunnen hebben. De kennis en kunde van intermediairs om in het lokale 'doolhof' van

regelingen te kunnen navigeren is daarom waardevol voor ouders (Stuij et al., 2024, p. 120; Hoogendijk et al., 2026).

Intermediairs kunnen ouders helpen een aanvraag goed in te vullen, verschillende vormen van steun te combineren om te komen tot voldoende vergoeding, en meezoeken naar passend sport- of zwemlesaanbod. Sommigen creëren aanbod vanwege de (zowel financiële als niet-financiële) knelpunten die zij voor kinderen met een beperking zien. Zo hebben intermediairs ook een belangrijke signaleringsfunctie en kunnen ze lokaal concreet bijdragen aan het toegankelijker maken van sport en zwemles voor kinderen met een beperking.

Het perspectief van ouders

De uitkomsten van deze studie zijn gebaseerd op het perspectief van praktijkprofessionals. Daaruit komen waardevolle elementen naar voren om de financiële toegankelijkheid van sport en zwemles voor kinderen met een beperking te vergroten. Deze professionals hebben vanuit hun kennis en expertise immers veel zicht op knelpunten in de inrichting van (verschillende) lokale regelingen, inclusief de 'achterkant' van die regelingen, én op wat zij bij meerdere ouders zien.

Tegelijkertijd zijn er ook elementen die professionals niet of maar beperkt zien. Bijvoorbeeld factoren uit het dagelijks leven van ouders die hun handelingsvermogen vergroten of juist beperken. En ervaringen van ouders die in een vergelijkbare situatie en met vergelijkbare hulpvragen niet bij een intermediair of andere professional terechtkomen.

Het portret van Alex in hoofdstuk 3 geeft hier wel enig inzicht in. Het laat zien hoe ingewikkeld het kan zijn om als ouder binnen instanties de weg te vinden naar hulp en zwemles, wat het van hem vraagt, én het doorzettingsvermogen dat hij (nodig) heeft. Zulke verhalen zijn heel belangrijk om te leren hoe dit voor ouders beter georganiseerd kan worden.

5.2 Aanbevelingen

Gebaseerd op onze bevindingen formuleren we enkele aanbevelingen om financiële ondersteuning voor sport en zwemles beter te laten aansluiten bij wat kinderen met een beperking nodig hebben.

Voor lokale overheden

- **Zorg voor flexibiliteit in de inkomensondersteuning voor kinderen met een beperking.** Zorg specifiek voor ruimte voor mogelijk hogere deelnamekosten, een lager besteedbaar inkomen van ouders en de noodzaak om de ondersteuning buiten de gemeente te kunnen inzetten als er binnen de gemeente geen passend aanbod is.

- **Breng in kaart of de inkomensondersteuning voor zwemles voor kinderen met een beperking in de gemeente voldoende is en of je deze kunt versimpelen.** Benut hierbij de kennis en expertise van intermediairs en andere lokale professionals die zicht hebben op mogelijke knelpunten en vanuit hun praktijkervaring oplossingen kunnen aandragen.
- **Zorg voor goede informatievoorziening voor ouders.** Neem hierin op welke ondersteuning er in de gemeente is, of deze ook geldt voor kinderen met een beperking en welke gegevens nodig zijn. Voeg toe of er mogelijkheden zijn voor uitzonderingen, of waar ouders van een kind met een beperking anders terecht kunnen. Gebruik begrijpelijke taal en bied informatie in verschillende talen en vormen aan.
- **Maak het aanvraagproces voor ouders en intermediairs zo duidelijk en eenvoudig mogelijk.** Heb aandacht voor de 'instantiemoeheid' die ouders kunnen hebben: voorkom dat zij bij verschillende organisaties steeds opnieuw dezelfde gegevens moeten aanleveren. Kijk waar aanvragen voor verschillende zaken te bundelen zijn, bijvoorbeeld aan de achterkant rondom de beoordeling van het inkomen. Zorg voor een toegankelijk en duidelijk aanvraagstelsel. Vraag intermediairs in de gemeente of er verbeterpunten zijn en pak die aan.
- **Investeer in tijd voor goede relaties tussen intermediairs en ouders en tussen betrokken organisaties.** Zorg voor een vast aanspreekpunt voor ouders (zoals een intermediair), dus iemand die ouders kan bijstaan in het aanvraagproces en bij het zoeken van passend sport- of zwemlesaanbod. Zorg dat betrokken organisaties goed met elkaar kunnen samenwerken bij het toegankelijk maken van financiële ondersteuning én het sport- en zwemlesaanbod.

Voor (organisaties met) intermediairs

- **Besteed in contact met ouders ook aandacht aan de (sport)wensen van kind en ouder en andere mogelijke barrières voor sport- of zwemlesdeelname.** Leg verbanden met een buurtsportcoach of beweegmakelaar als je zelf niet in de sportsector werkt. Denk aan platforms als 'Uniek Sporten' en 'Kennis over Sportondersteuning', waar veel relevante informatie over sporten voor mensen met een beperking is verzameld. Geef intermediairs als werkgever ruimte om dit op te pakken.

Referenties

- Bos, J., Groen, A., Warnaar, M., & Wieman, G. (2024). *Meerkosten van het leven met een beperking. Voorbeeldsituaties van huishoudens met meerkosten*. Nibud.
- Bryman, A. (2012). *Social research methods* (4th ed.). Oxford University Press.
- CBS, Nibud, & SCP (2024). *De nieuwe methode om armoede in Nederland te meten. Verantwoording en toelichting*. Geraadpleegd op 17 augustus 2026.
- Dopheide, M., Dellas, V., & Stuij, M. (2023). *Bi-culturele tienermeiden en hun ouders over geldzorgen en niet sporten: een verdiepend kwalitatief onderzoek*. Mulier Instituut.
- Gómez Berns, A., Cremers, R., & Elling, A. (2025). *Sportdeelname van middelbare scholieren: verschillen naar opleiding, etniciteit, gezinswelvaart, gender en leeftijd*. Mulier Instituut.
- Gómez Berns, A., Van Lindert, C., & Schurink-van 't Klooster, T. M. (2025). *Vrijtijdsbesteding van kinderen met een beperking: een vergelijking tussen kinderen met en zonder beperking*. Mulier Instituut.
- Hollander, E. (2025). *Zwemvaardigheid 2024: inzicht in het zwemdiplomabezit van kinderen van 6 tot en met 12 jaar* [Factsheet 2025/48]. Mulier Instituut.
- Hoogendijk, R., Aydoğan, G.N., & Stuij, M. (2026). *Intermediairs over het aanvragen van financiële steun voor sport en zwemles: een verkennende interviewstudie*. Mulier Instituut.
- Hoogland, H., Kromhout, M., Khajavi, J., Van Eerten, J., & Ben Sellam, M. (2021). *Kan ik meedoen? Sport en bewegen voor iedere jongere*. Labyrint Onderzoek & Advies.
- Hosper, K., & Van Loenen, T. (2021). *Leven met ongezonde stress. Aandacht voor chronische stress in de aanpak van gezondheidsverschillen*. Pharos.
- Ministerie van VWS, VNG, VSG, NOC*NSF, & POS (2022). *Hoofdpijnen Sportakkoord II. Sport versterkt*.
- Rijksoverheid (2025). *Uitvoeringsplan strategie Sporten voor mensen met een handicap is vanzelfsprekend in 2030*. Geraadpleegd op 7 september 2026.
- Nussbaum, M. (2018). *Mogelijkheden scheppen. Een nieuwe benadering van de menselijke ontwikkeling*. Uitgeverij Ambo/Anthos.
- Oppenhuis, E., Kooij, J., Rahmouni, S., Van der Wiel, D., & Joosten, R. (2017). *Armoedebeleid en de impact op kinderen*. Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad. Geraadpleegd op 17 augustus 2026.
- Pijl, H. (2025). *Qualitative analysis of barriers and facilitators: Investigating experiences with financial support of primary caregivers of children with a disability and low income for sports participation* [Master thesis]. Universiteit Utrecht/Mulier Instituut.

Robeyns, I. (2005). The Capability Approach: a theoretical survey. *Journal of Human Development*, 6, 93-114.

Schuurman, M., Kröber, H., & Verdonshot, M. (2013). *Armoede bij mensen met beperkingen*. Kalliope Consult, Vilans, & Inclusie.nu.

Stuij, M., Dellas, V., & Dopheide, M. (2022). *Zwemles voor kinderen die opgroeien in armoede: een studie naar ervaringen van ouders en ondersteuning vanuit gemeenten*. Mulier Instituut.

Stuij, M., Pulles, I., Hoogendijk, R., Dalhuisen, C., & Prent, J. (2024). *Sport- en zwemlesregelingen voor mensen met een laag inkomen: onderzoek naar lokale aanwezigheid en aanvragen*. Mulier Instituut.

Tirions, M., Blok, W., & Den Braber, C. (2018). *De capabilitybenadering in het sociaal domein. Een praktijkgerichte kennismaking*. Bohn Stafleu van Loghum.

Trani, J. F., Bakshi, P., Bellanca, N., Biggeri, M., & Marchetta, F. (2011). Disabilities through the Capability Approach lens: Implications for public policies. *ALTER, European Journal of Disability Research*, 5, 143-157. <https://doi.org/10.1016/j.alter.2011.04.001>

Van der Meijde, L., Van Suijlekom, A., & Stuij, M. (2021). *Belemmeringen bij het leren zwemmen voor kinderen met een beperking: een kwalitatieve studie naar ervaringen van ouders*. Mulier Instituut.

Van der Meijde, L., Gutter, K., & Stuij, M. (2023). *Zwemles voor kinderen met een beperking in Amsterdam: onderzoek naar vraag en aanbod*. Mulier Instituut.

Van Lindert, C., Greeven, A., Hoogendijk, R., Rauws, R., Heerschop, M., Gómez Berns, A., & Sparreboom, C. (2024). *Monitor 'sporten voor mensen met een handicap is vanzelfsprekend in 2030': voortgangsrapportage 2024*. Mulier Instituut.

Van Stam, W., Van den Dool, R., & Elling, A. (2021). *Sport- en beweeggedrag van kinderen en jongeren naar sociaaleconomisch milieu*. Mulier Instituut.

Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, New York, 13-12-2006, (2006). https://wetten.overheid.nl/BWBV0004045/2016-07-14#Verdrag_2

WRR (2017). *Weten is nog geen doen. Een realistisch perspectief op redzaamheid. Den Haag: Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid*. Geraadpleegd op 17 augustus 2026.

Over SPRINTS

SPRINTS staat voor *Sports Pricing Research to INcrease The Sport participation*. In dit project staat de vraag centraal: *Hoe beïnvloedt de prijs van sport de sport- en beweegdeelname?*

Doel van het project

SPRINTS richt zich op het vinden van effectieve prijsstrategieën voor sportaanbieders om meer mensen aan het sporten te krijgen. Denk aan maatregelen zoals kortingen of beloningen. Het doel is om sport toegankelijker te maken en zo bij te dragen aan een betere gezondheid en meer plezier voor zoveel mogelijk mensen.

De onderzoekers kijken daarbij naar de behoeften, waarden en ervaringen van (potentiële) sporters en andere betrokkenen.

Aanpak

Via onderzoek en praktijkexperimenten onderzoeken we hoe prijsveranderingen sportdeelname beïnvloeden. De focus ligt op het vergroten van de toegankelijkheid, vooral voor mensen met een lager inkomen. Zo willen we bijdragen aan een inclusieve sportomgeving waarin iedereen mee kan doen.

Onderdeel van bredere programma's

SPRINTS maakt deel uit van **MOOI in Beweging** (*Missiegedreven Ontwikkeling van Onderzoek en Innovatie sport en bewegen*). Dit programma stimuleert onderzoek en innovatie die beter aansluiten bij vragen uit de praktijk.

